

III. RAPORT MONITORA KSIĘGOWEGO

1 Problemy z płatnościami gotówkowymi między przedsiębiorcami

Od ponad roku obowiązuje obniżony do 15 000 zł limit wartości transakcji zawieranych pomiędzy przedsiębiorcami, który zobowiązuje do ich dokonywania za pośrednictwem rachunku płatniczego. Przedsiębiorcy nadal mają liczne wątpliwości, w jakich przypadkach dokonywanie płatności gotówką jest wykluczone. W raporcie kompleksowo omawiamy zasady dokonywania płatności między przedsiębiorcami oraz udzielamy odpowiedzi na pytania, jakie w tej sprawie wpłynęły do naszej redakcji.

1. Zasady rozliczania transakcji gotówkowych między przedsiębiorcami

Obowiązek dokonywania płatności za pośrednictwem rachunku płatniczego istnieje, jeżeli:

- stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca oraz
- jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza równowartość 15 000 zł; przy czym transakcje w walutach obcych przelicza się na złote według kursu średniego walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania transakcji (art. 22 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej).

Wskazany limit dotyczy jednorazowej transakcji. Jak przy tym wyjaśnił Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 16 marca 2017 r., sygn. 1462-IPPB6.4510.5.2017.1.AM:

MF (...) w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej transakcją jest umowa będąca źródłem stosunku zobowiązaniowego. Przez transakcję należy rozumieć zatem taką czynność prawną (umowę) zawieraną w związku z prowadzoną przez strony działalnością gospodarczą, w wykonaniu której dokonywana jest co najmniej jedna płatność. Wskazany wcześniej przepis nie określa, co może stanowić przedmiot transakcji (umowy), natomiast można przyjąć, że może nim być w szczególności nabycie towaru lub usługi. O przyporządkowaniu płatności do poszczególnych umów (transakcji) decyduje ich cel gospodarczy i zgodny zamiar stron, a nie treść dowodów (dokumentów) księgowych. W konsekwencji jednorazowa wartość transakcji oznacza ogólną wartość wierzytelności lub zobowiązań, określoną w umowie zawartej między przedsiębiorcami. Przymiot jednorazowości nie odnosi się do liczby płatności, lecz odzwierciedla wymóg powiązania poszczególnych świadczeń w ramach jednego stosunku umownego.

Powoduje to, że jedna transakcja obejmować może usługi wykonywane etapami. Jak czytamy w piśmie Ministerstwa Rozwoju i Finansów z 8 lutego 2017 r., sygn. DD6.054.5.2017, stanowiącym odpowiedź na interpelację nr 9279: